

Gastlessen Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar - Docentenhandleiding

Gastless Eten en Drinken 1

Gastles Eten en Drinken 1 - Docentenhandleiding

Deze lesmodule hoort bij hoofdstuk 13 uit het Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar.

Lesduur 50 minuten

Doelgroep ROC-leerlingen

Noot voor de docent

- Lees voorafgaand aan de les hoofdstuk 13 uit het Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar;
- Lees voordat je deze handleiding doorneemt de 'Algemene handreiking bij de gastlessen'.

De les bestaat uit 4 delen

1. Opener 'Petje op/petje af' ca. 10 minuten
2. Korte inleiding op de les ca. 5 minuten
3. Praktijkopdracht ca. 30 minuten
4. Afsluiting ca. 5 minuten

De genoemde tijden zijn richtlijnen. Een onderdeel kan iets uitlopen of juist korter duren.

Doelen van deze les

- Leerlingen bewust maken van hun voorbeeldfunctie in de overdracht van eetregels;
- Leerlingen bewust maken van het feit dat eet- en drinkmomenten veel meer mogelijkheden bieden dan het voeden van kinderen;
- Leerlingen laten oefenen in het kritisch kijken naar de beroepspraktijk.

1. Opener 'Petje op petje af'

10 minuten

Werkwijze

Je legt uit dat je een stelling gaat voorlezen, waarna de leerlingen even bedenktijd krijgen om hun mening te vormen over de stelling. Vertel dat je de leerlingen die het eens zijn met de stelling zal vragen om te gaan staan. Leerlingen die het oneens zijn met de stelling kunnen blijven zitten.

Je leest de eerste opmerking voor: "Eerst hartig dan zoet". Dit is een veel gebruikte regel tijdens het eten van de boterhammen. Je vraagt de leerlingen even na te denken: Wat vinden ze van deze regel op een groep in de kinderopvang? Wacht een paar seconden en vraag de leerlingen te gaan staan of te blijven zitten.

Loop vervolgens door het lokaal en vraag een aantal leerlingen toe te lichten waarom zij het met de stelling eens of oneens zijn. Het is belangrijk dat je de meningen goed afwisselt tussen eens en oneens. Vraag dus bijvoorbeeld aan drie leerlingen die het eens zijn met de stelling en drie leerlingen die het oneens zijn met de stelling om hun mening toe te lichten.

Vraag of iedereen weer wil gaan zitten. Vervolgens lees je de tweede opmerking voor aan de groep: "Een kind bepaalt zelf hoeveel het eet".

Je herhaalt de werkwijze.

Opmerkingen

1. Eerst hartig dan zoet
2. Een kind bepaalt zelf hoeveel het eet
3. Tijdens het eten staat de radio/cd-speler uit
4. Een kind mag van tafel als het klaar is met eten
5. Tijdens het eten wordt er niet met speelgoed gespeeld
6. Eerst drinken, dan eten

Je hoeft niet alle opmerkingen te gebruiken. Kies er bijvoorbeeld twee of drie die jou leuk lijken en bespreek deze. Als je alle opmerkingen gebruikt, houd er dan rekening mee dat je meer tijd nodig hebt.

Doelen van de werkvorm

- De leerlingen op een luchtige manier bezig laten zijn met het onderwerp van de les;
- De leerlingen laten nadenken over hun eigen mening over de regels die gelden tijdens het eten en drinken;
- Leerlingen laten oefenen hun mening onder woorden te brengen.

Benodigheden

Geen

2. Inleiding bij hoofdstuk 13 Eten en Drinken

5 minuten

Achtergrondinformatie

In hoofdstuk 13 van het Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar wordt het belang benadrukt van gezond en lekker eten en drinken en een gezellige sfeer tijdens het eten en drinken. Belangrijk is ook om kinderen emotionele en sociale competenties aan te leren tijdens het eten!

Werkwijze

Leg uit aan de groep wat de bedoeling van deze les is. Je hebt het tijdens de les niet over wat je met de kinderen eet, de les gaat over hoe je met de kinderen eet. Aan de hand van de in de inleiding gebruikte voorbeelden kun je ingaan op:

- de regels die gelden op de groep;
- de reden waarom bepaalde regels gelden;
- de manier waarop leerlingen zelf met eten omgaan;
- de voorbeeldfunctie die pedagogisch medewerkers vervullen.

3. Praktijkopdracht

30 minuten

Werkvorm

Houdingsaspecten

Vorbereiding

Lees de bij deze les behorende situatiebeschrijvingen door (zie de volgende bladzijde). Kies er maximaal drie uit om in de groep te bespreken. Je kunt ook voorbeelden uit je eigen praktijk inbrengen. Print de situatiebeschrijvingen uit. Zorg dat je genoeg exemplaren hebt voor het aantal leerlingen en snijdt de situatiebeschrijvingen uit tot kaartjes. Print de bespreekopdracht uit en zorg ook hier voor voldoende exemplaren.

Werkwijze

Leg uit dat de leerlingen in groepjes gaan werken. Leg eerst de opdracht uit, daarna verdeel je de leerlingen in groepjes. Als de leerlingen in groepjes in het lokaal zitten, deel je de bespreekopdracht en de situatiebeschrijvingen uit. Deel altijd eerst de bespreekopdracht uit, daarna pas de situatiebeschrijvingen.

Verdeel de groep leerlingen in kleine groepjes van drie. De makkelijkste manier om tot groepjes te komen is te tellen: 1,2,3 en dan weer 1,2,3, enzovoort. De nummers 1 tot en met 3 zijn een groepje, de volgende nummers 1 tot en met 3 zijn een groepje, enzovoort. De groepjes krijgen situatiebeschrijvingen om te bespreken aan de hand van de bespreekopdracht. Je deelt de bespreekopdracht uit aan alle leerlingen. Vervolgens deel je de situatiebeschrijvingen uit. Het maakt niet uit met welke situatiebeschrijving de groepjes beginnen.

Na ongeveer 10 minuten volgt de klassikale bespreking. Je bespreekt de situatiebeschrijvingen en leidt de discussie aan de hand van de bespreekopdracht.

Jouw taak als docent is om door te vragen bij de leerlingen. Laat de leerlingen nadenken (bewustwording) over het 'waarom' van bepaalde regel. Vragen die je kunt stellen zijn:

- Waarom vind je dat?
- Wat wil je er mee bereiken?
- Wat is het doel?
- Is dat leuk voor kinderen?
- Wat leren kinderen er van?
- Wat doet de leerling zelf? (Denk hierbij aan de voorbeeldfunctie)

Tijdsindeling

Uitleg, indelen van de groepen, uitdelen situatiebeschrijvingen	5 minuten
Discussie in kleine groepen	10 minuten
Klassikale nabespreking	15 minuten

Doelen van de werkvorm

- Leerlingen bewust maken van hun eigen houding en visie op regels rondom eten;
- Leerlingen een keuze laten maken in regels bij het eten en drinken voor de praktijk.

Benodigheden

- Situatiebeschrijvingen;
- Bespreekopdracht.

Optioneel te gebruiken

- Dvd-moment;
- Boek *Aandacht voor baby's*, hoofdstuk *Respect voor autonomie, poging tot brood eten*;
- Boek *Zijn dat wij!*, hoofdstuk 7 *Uitdagen aan tafel* en hoofdstuk 14 *Brood eten*;
- Artikel *Bah, vies, lust ik niet.....*, Kiddo 6, 2007;
- Artikel *Lus ik niet, vin ik vies!*, Kinderopvang 7/8, 2006.

Situatiebeschrijvingen (bij de Praktijkopdracht)

Besprekingsopdracht

- Lees de tafelmomenten door
- Leg uit wat je van dit tafelmoment vindt
- Waarom zou jij dit wel of niet doen op jouw werk?
- Zou jij iets in deze situatie willen veranderen? Zo ja, waarom en wat zou dan de verandering moeten zijn?

Als alle boterhammen gesmeerd zijn in de groep van pm'er Danielle, krijgen de kinderen hun bordje en een vorkje. Vanaf 1 jaar kunnen de kinderen best met een vork leren eten. Zelf eet Danielle een dubbelgeklapte boterham.

Anoukje is met haar hoofd op tafel in slaap gevallen. pm'er Carla schudt haar wakker, ze moet immers eerst nog eten.

Handen wassen voor het eten is een hele klus, vindt pm'er Tineke. De badkamer is dan nat, de mouwtjes van de kinderen zijn dan nat, etc. Zij lost dit op door met twee washanden alle handen af te vegen als de kinderen al aan tafel zitten. Eerst de ene kant van de washand, dan de andere kant.

De eerste boterham moet hartig belegd zijn. De daaropvolgende boterham(men) mogen zoet belegd worden.

De eerste boterham krijgen de kinderen in stukjes. De daaropvolgende boterham(men) worden dubbelgeklapt gegeven. Pm'er Danielle eet haar boterhammen sowieso dubbelgeklapt.

Floris zit met een halve boterham en hij eet erg langzaam. Hij heeft dorst, maar hij krijgt pas een beker melk als de boterham op is.

Matthijs eet maar één boterham. Hij wil wel meer maar eerst moeten die drie korstjes nog op.

4. Afsluiting

5 minuten

Sluit de les af (zie de algemene handreiking).

Het is belangrijk dat leerlingen op een ROC les krijgen van mensen met praktijkervaring en dat zij kennismaken met het Pedagogisch kader. Voor kinderopvangmedewerkers die als gastdocent lessen willen verzorgen liet BKK een aantal gastlessen ontwikkelen. Deze gaan over onderwerpen uit het Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar.

Colofon

Tekst: Annemieke Waage
Eindredactie: BKK
Vormgeving: 100 kilo Grafische Vormgeving
Zie ook: www.pedagogischkader.nl

Bureau Kwaliteit Kinderopvang © 2012

Bureau Kwaliteit Kinderopvang

Varrolaan 62, 3584 BW Utrecht
t 030 256 72 30
e info@bkko.nl
i www.stichtingbkk.nl